

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	G - Sınır sistemi xəstəlikləri
---------------------------------	---------------------------------------

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Məmmədova A.
---	---------------------

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
G31.8	Sınır sisteminin digər dəqiqləşdirilmiş degenerativ xəstəlikləri Baş beyin boz maddənin degenerasiyası (Alpers xəstəliyi) Levi cismi(ləri) (demensiya) xəstəliyi Yarımkəskin nekrozlaşan ensefalomiopatiya (Leyq xəstəliyi)

Müalicə

Levi cismi(ləri) (demensiya) xəstəliyi

Dəstəkləyici tədbirlər:

- Pasiyentin təhlükəsizliyi və rifahı
- Əhatə edən mühitdə oriyentasiyanın gücləndirilməsi

Simptomatik dəstəkləyici müalicə:

-Rivastiqmin (rivastigmine) və ya digər xolinesteraza inhibitorları:

İstifadə rejimi: Rivastiqminin başlanğıc dozası 1,5 mq daxilə, gündə iki dəfə təşkil edir və koqnitiv funksiyanı yaxşılaşdırmaq üçün doza 6 mq-a qədər artırıla bilər.

- **Levodopa** (ehtiyac olduqda) - başlanğıc doza 0,5-1 q/gün daxilə, orta terapevtik doza 4-5 q/gün təşkil edir.

Alpers xəstəliyi

Simptomatik müalicə:

- **Levokarnitin** (Levocarnitine) 18 yaşdan kiçik uşaqlar və yeniyetmələrdə müvafiq dərman formalarında (sirop/şirə, kapsullar) istifadə olunur.

Uşaqlar: doğumdan 1 yaşa qədər 8 - 20 damcı gündə 2 - 3 dəfə, 1 yaşdan 6 yaşa qədər 20 - 28 damcı gündə 2 - 3 dəfə, 6 yaşdan 12 yaşa qədər 2,5 ml (1/2 ölçü qaşığı) 2 - 1 ay ərzində gündə 3 dəfə.

14 aştan yuxarı uşaqlar: gündə 1 kapsul.

-Antikonvulsantlar:

Dərman vasitəsi	İlkin doza	Dozalama rejimi	Dozanın artırma sürəti	Saxlayıcı doza
Fenobarbital (Phenobarbital)	< 1 yaş: 3–5 mq/kq/gün; > 1 yaş: 2–4 mq/kq/gün;	Gündə 2–3 dəfə	Uşaqlarda: 1–2 mq/kq 2 həftədən bir	< 1 yaş: 3–5 mq/kq/gün; > 1 yaş: 2–4 mq/kq/gün;
Klonazepam (Clonazepam)	< 10 yaş və ya çəkisi <30 kq: 0,01–0,3 mq/kq/gün; > 10 yaş: 1–1,5 mq/gün;	Gündə 3–4 dəfə	< 10 yaş: 0,02 mq/kq/həftə; > 10 yaş: 0,5 mq/həftə;	Uşaqlarda: 0,1–0,3 mq/kq/gün;

Leyq xəstəliyi

Dəstəkləyici tədbirlər:

- Ketogen pəhrizi - yüksək yağlı, aşağı karbohidratlı pəhriz.

Simptomatik müalicə:

- **Tiamin** və ya B1 vitamini (thiamine) - yaşa uyğun olan dozalarda və dərman formalarında.
- **Natrium-bikarbonat** (sodium bicarbonate) və ya natrium sitrat (sodium citrate) ehtiyac olduqda laktoasidozun müalicəsi üçün, daxilə və ya parenteral tətbiq olunur; yaşa uyğun olan dozalarda və dərman formalarında istifadə olunur.

Ədəbiyyat

https://isim.az/upload/File/reports/37_Usaqlarda_epilepsiya_W.pdf

- Uşaqlarda epilepsiya üzrə klinik protokol

<https://www.mediasphera.ru/issues/zhurnal-nevrologii-i-psixiatrii-im-s-korsakova/2021/10-3/1199772982021103006>

- Клинические рекомендации «Когнитивные расстройства у пациентов пожилого и старческого возраста»

<https://www.msmanuals.com/ru/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8B%D0%B9/%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B5-%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0/%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%B9-%D0%B8-%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F/%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D1%81-%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%86%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B8-%D0%B8-%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%BD%D0%B0>

- Деменция с тельцами Леви и деменция при болезни Паркинсона
Проверено/пересмотрено фев 2023

<https://www.ninds.nih.gov/health-information/disorders/leigh-syndrome#:~:text=There%20is%20also%20a%20form,is%20thiamine%20or%20Vitamin%20B1.>

- Leigh Syndrome